

Eetproblemen bij kinderen

Een kind dat niet goed eet; een herkenbaar probleem voor veel ouders. In de meeste gevallen is dit vervelend en leidt het tot gevoelens van machteloosheid en onrust, maar bestaat er geen reden tot zorg. Wanneer er echter sprake is van een langdurige periode waarin een kind slecht eet, is er mogelijk meer aan de hand.

Diverse factoren kunnen een rol spelen bij het ontstaan van eetproblemen bij kinderen. Sommige kinderen hebben moeite met eten door een lichamelijke of medische aandoening. In andere gevallen is er sprake van overgevoeligheid in het mondgebied, angst of extreme afkeer of weerstand voor de introductie van bepaald voedsel, spelen er vragen rondom de opvoeding of zijn er specifieke niet helpende patronen tijdens de maaltijden. Meestal ontstaan de eetproblemen als gevolg van een combinatie van verschillende factoren.

Eetproblematiek kan gevolgen hebben voor de groei en ontwikkeling van het kind. Daarom is het belangrijk dat er naar de oorzaak van het probleem wordt gezocht en er behandeling wordt ingezet om te komen tot een normaal eetpatroon.

Het eetteam

In Máxima MC (MMC) bestaat er een eetteam voor kinderen van 0 tot 6 jaar. Binnen dit team werken we multidisciplinair. Dat wil zeggen dat we met specialisten van verschillende disciplines samen kijken naar de eetproblematiek van uw kind om op deze manier tot een passend behandelplan te komen. Wie u precies gaat zien is afhankelijk van de hulpvraag van uw kind. Het eetteam bestaat uit de volgende disciplines:

- Kinderarts en/of kinder MDL arts (hoofdbehandelaar);
- (Kinder)diëtist;
- Logopedist;
- Medisch psycholoog;
- Pedagogisch medewerker.

Het eetteam in MMC is bedoeld voor kinderen bij wie de eetproblematiek samenhangt met een medisch of lichamelijk probleem. Dit noemen we een somatische oorzaak van de eetproblematiek. Je kan hierbij bijvoorbeeld denken aan kinderen die te vroeg geboren zijn of kinderen met hart problemen, reflux of een allergie. Ook kan er sprake zijn verminderde groei of specifieke voedingstekorten door voedselweigering of extreem selectief eetgedrag.

Kinderen met eetproblemen zonder bijkomende medische problematiek komen niet in aanmerking voor behandeling door het eetteam. In dat geval zal met u bekeken worden waar passende hulp dan wel kan worden geboden.

De informatie in deze folder is van algemene aard en is bedoeld om u een beeld te geven van de zorg en voorlichting die u kunt verwachten. In uw situatie kunnen andere adviezen of procedures van toepassing zijn. Deze folder is dan ook slechts een aanvulling op de specifieke (mondelinge) voorlichting van uw specialist of behandelaar.

Wat kan er worden verwacht?

De behandelend kinderarts (hoofdbehandelaar) kan uw kind aanmelden voor het eetteam. Deze kinderarts blijft vervolgens ook betrokken tijdens het traject bij het eetteam.

Als eerste zal er dan een multidisciplinaire bespreking plaatsvinden waarbij wordt gekeken of uw kind in aanmerking komt voor behandeling door het eetteam. Wanneer behandeling binnen het eetteam niet is geïndiceerd zal samen met u worden gekeken waar begeleiding of behandeling het beste kan plaatsvinden zoals door de jeugdgezondheidszorg, huisarts of gedragsdeskundige.

Wie doet wat?

Elke discipline zal aan de hand van een gesprek, observatie, video en/of vragenlijst een inschatting maken van de oorzaak of onderhoudende factoren van het eetprobleem. Hierbij kunnen de volgende onderwerpen aan bod komen:

- De kinderarts zal beoordelen of er sprake is van een medisch onderliggende oorzaak of gevolg van het eetprobleem. Dit gebeurt door middel van vragen (anamnese), lichamelijk onderzoek en eventueel verder onderzoek zoals bloedafname;
- De diëtist zal u vragen om een dagboek bij te houden van wat uw kind eet en drinkt. Hierdoor kan er een inschatting worden gemaakt of uw kind voldoende eet om aan de (energie) behoefte van het lichaam te voldoen en of de voeding voldoende voedingsstoffen (zoals vitamines en mineralen) bevat. Tevens zal de groei gevolgd worden;
- De logopediste onderzoekt de eettechniek, mondmotorische vaardigheden en sensorische gevoeligheden in het mondgebied;
- De medisch psycholoog brengt eetgedrag, gezinssituatie, ouder-kind interactie en andere factoren in kaart, die mogelijk van invloed zijn op het eetgedrag, zoals ontwikkelingsstoornissen, systeemfactoren, traumatische ervaringen en prikkelverwerking;
- Pedagogisch hulpverlener biedt begeleiding bij de opvoeding en ondersteunt ouders en kind tijdens de opname.

Voordat wij de behandeling kunnen starten, vragen wij van u om hiervoor een eetlijst in te vullen en een filmopname te maken waarop een verduidelijkende eetsituatie met u en uw kind te zien is.

Op basis van de informatie van de hoofdbehandelaar, de afspraken bij de verschillende disciplines en uw informatie (o.a. de algemene vragenlijst, eetdagboeken filmopname) zal een behandelplan worden opgesteld. In dit behandelplan worden de doelen voor de behandeling opgenomen en wie van het team betrokken gaan zijn. Het behandelplan zal vervolgens door de behandelend kinderarts van uw kind met u worden besproken. Daarna ontvangt u opnieuw een uitnodiging voor afspraken bij de betreffende behandelaar(s).

De voortgang van de behandeling wordt regelmatig in het multidisciplinaire team besproken. Uiteraard wordt ook uw informatie over het verloop van de behandeling hierin meegenomen. Waar nodig kunnen er dan aanpassingen worden gedaan in het behandelplan.

Behandelmogelijkheden

Hoe de behandeling er precies uit gaat zien is, kan per kind verschillen. Dit is afhankelijk van de hulpvraag en factoren die een rol spelen bij het eetprobleem van uw kind. Voor sommige kinderen ligt het accent bijvoorbeeld op het geleidelijk aanleren van de juiste mondmotorische vaardigheden zoals bijvoorbeeld eten van de lepel, kauwen en veilig slikken, terwijl bij andere kinderen vooral aandacht is voor het stapsgewijs uitdoven van angsten rondom eten, voorkomen dat een kind eten leert vermijden en belonen van gewenst gedrag (eten via de mond) door middel van gedragstherapie. Soms wordt er ook gebruik gemaakt van traumabehandeling (bijvoorbeeld EMDR) of wordt behandeling gericht op (sensorische) prikkelverwerking ingezet. Vaak zal de behandeling bestaan uit een combinatie van verschillende behandelmethoden en –technieken. Afhankelijk van het precieze behandelplan zullen de verschillende disciplines meer of minder intensief betrokken zijn bij de uitvoering van de behandeling.

Wanneer kinderen bij aanvang sondevoeding krijgen, wordt in de loop van de behandeling nauwkeurig bekeken hoe deze kan worden afgebouwd. Dat kan bijvoorbeeld op het moment dat het kind meer zelf gaat eten. Het kan voorkomen dat poliklinische behandeling onvoldoende effectief is om de sondevoeding volledig af te bouwen. Dan kan er in sommige gevallen in overleg met ouders gekozen worden voor een opname op de kinderafdeling.

Ouders worden altijd zo veel mogelijk bij de behandeling betrokken. Er is begeleiding om de geleerde vaardigheden ook thuis toe te passen. Hierbij wordt ook gekeken naar de draagkracht van het gezin en het kind. Eetproblemen van een kind hebben vaak veel impact op het gezin en waar nodig is daar aandacht voor in de behandeling.

Praktische zaken

Nadat is vastgesteld dat uw kind in aanmerking komt voor het eetteam ontvangt u de algemene vragenlijst en eetdagboek. Graag ontvangen wij deze dan **binnen twee weken** van u terug. Ook ontvangen wij graag een filmopname (met geluid) waarop een verduidelijkende eetsituatie met u en uw kind te zien is:

- Eetmoment waarop het huidige probleemgedrag zichtbaar is;
- Uw kind en liefst ook anderen die bij het eten betrokken zijn, zijn in beeld;
- Enkele korte filmpjes (maximaal 5 minuten per filmpje) tijdens een of meerdere eetmomenten;
- U kunt dit met een camera / telefoon / tablet opnemen.

De vragenlijsten en filmpjes kunt u via een beveiligde link aan ons versturen. Dit laatste werkt als volgt:

- U ontvangt van ons, na aanmelding bij het eetteam, binnen één of enkele dagen een e-mail met daarin een beveiligde link waarmee u de filmpjes kunt versturen en een instructie voor het veilig versturen van de bestanden.

Alleen de betrokken collega's van het eetteam bekijken de filmopnames.

De vragenlijsten met eetlijsten ontvangt u per mail. U kunt deze via de beveiligde link, zoals hierboven beschreven, aan ons terugsturen.

Nog vragen?

Mocht u na het lezen van deze folder nog vragen hebben dan kunt u contact opnemen met de polikliniek kindergeneeskunde: (040) 888 82 70.